

RABHADH

Caithfidh tú an páipéar seo a chur ar ais le do fhreagarleabhar.
Mura ndéanann tú sin, caillfidh tú marcanna.

SCRÚDUIMHIR

DON SCRÚDAITHEOIR

Iomlán na
Marcanna

AN ROINN OIDEACHAIS AGUS EOLAÍOCHTA**SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2001****EACNAMAÍOCHT BHAILE****ARDLEIBHÉAL**

DÉ hAOINE, 15 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 2.00 – 4.30

Iomlán na Marcanna 300

STAMPA AN IONAIID

Don scrúdaitheoir amháin

CEIST	MARC
Roinn A (Iomlán)	
Roinn B	1
	2
	3
	4
	5
	6
IOMLÁN	→
GRÁD	→

TREORACHA

1. Roinn A - 80 marc
Freagair (fiche) 20 ceist ó Roinn A;
tá na ceisteanna uile ar aon mharc.
2. *Freagair na ceisteanna ar fad sna spásanna atá ann dóibh.*
3. Ní mór na bileoga freagraí comhlánaithe do Roinn A a thabhairt ar ais d'fheitheoir an scrúdaithe.
4. Roinn B - 220 marc.
Freagair (ceithre) 4 ceist ó Roinn B;
tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

ROINN A
80 marc

Freagair 20 (fiche) de na ceisteanna seo a leanas. Tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

1. Ainmnigh **dhá** bhia ar foinsí maithe de shnáithín cothaitheach iad.

(i) _____ (ii) _____

2. Mol **ceithre** bhealach le **hiontógáil salainn** san aiste bia a laghdú.

(i) _____

(ii) _____

(iii) _____

(iv) _____

3. Mol buntáiste **amháin** agus míbhuntáiste **amháin** a bhaineann le griolladh mar mhodh chun bia a chócaráil.

Buntáiste _____

Míbhuntáiste _____

4. Liostaigh **trí** bhealach a dtéann cócaráil i bhfeidhm ar iasc.

(i) _____

(ii) _____

(iii) _____

5. Ainmnigh **dhá** ghníomhaí ardúcháin a úsáidtear i mbácáil agus mol úsáid éagsúil a bhainfeá as **gach ceann** díobh.

GNÍOMHAÍ ARDÚCHÁIN	ÚSÁID
(i)	(i)
(ii)	(ii)

6. Ainmnigh na codanna den chóras díleách atá lipéadaithe le

A, B, agus C.

A _____

B _____

C _____

7. Liostaigh **ceithre** bhealach a mbaineann ollmhargaí úsáid astu chun an tomhaltóir a spreagadh le níos mó earraí a cheannach.

(i) _____

(ii) _____

(iii) _____

(iv) _____

8. Ainmnigh **dhá** chineál creidmheasa atá ar fáil ag tomhaltóir.

(i) _____ (ii) _____

9. Tabhair feidhm **amháin** atá ag an Stiúrthóir Ghnóthaí Tomhaltóirí agus Cóirthrádála.

10. Cén t-eolas a thugann an tsiombail seo don tomhaltóir?

11. Liostaigh **ceithre** bhealach a dtéann mí-úsáid fhadteármach alcóil i bhfeidhm ar an gcorp.

(i) _____

(ii) _____

(iii) _____

(iv) _____

12. Ainmnigh **dhá** orgán eisfheartha atá sa chorp.

(i) _____ (ii) _____

13. Mínigh **gach ceann** de na téarmaí seo a leanas:

(i) **steiréitíopa** _____

(ii) **piaraghrúpa** _____

14. Cén fheidhm atá ag haemaglóibín sna fuilchealla dearga? _____

15. Ainmnigh cineál éagsúil inslithe a bheadh oiriúnach do **gach ceann** de na háiteanna seo a leanas sa teach:

ÁIT SA TEACH	CINEÁL INSLITHE
(i) Áiléar	(i)
(ii) Sorcóir uisce the	(ii)
(iii) Ballaí	(iii)
(iv) Fuinneoga	(iv)

16. Liostaigh **ceithre** threoirlíne ba chóir a leanúint agus leagan amach na cistine á phleanáil agat.

(i) _____

(ii) _____

(iii) _____

(iv) _____

17. Mínigh an téarma ***in-bhithmhille*** _____

18. Tabhair **dhá** bhuntáiste a bhaineann le Dlúthshoilse Fluaraiseacha (CFLanna) a úsáid sa teach.

(i) _____

(ii) _____

19. Tá ceimiceáin ar a dtugtar _____ i nglantach bitheolaíoch agus dianscaoileann siad sin (briseann siad anuas) smáil phróitéine i bhfabraicí le linn níos áine.

20. Tabhair **dhá** shampla de shnáithíní saorga atá **i ngach ceann** de na ranganna seo a leanas:

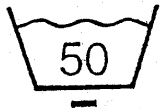
RANGÚ SNÁITHÍNÍ SAORGA	
SINTÉISEACH	ATHGHINTE
(i)	(i)
(ii)	(ii)

21. Mínigh **gach ceann** de na téarmaí faisin seo a leanas:

(i) **haute couture** _____

(ii) **prêt-à-porter** _____

22. Mínigh cad a chuireann **gach ceann** de na siombailí seo a leanas a bhaineann le cúram fabraicí in iúl:

23. Liostaigh **ceithre** airí teicstíle atá inmhianaithe i gcomhair éadaí do pháistí.

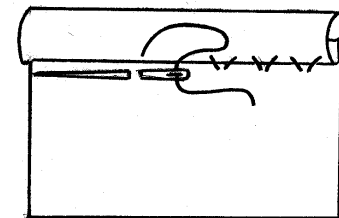
(i) _____ (ii) _____

(iii) _____ (iv) _____

24. Ainmnigh an ghreim a thaispeántar sa léaráid agus luaigh úsáid **amháin** a bhaintear aisti.

Ainm _____

Úsáid _____

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2001

EACNAMAÍOCHT BHAILE

ARDLEIBHÉAL

DÉ hAOINE, 15 MEITHEAMH - TRÁTHNÓNA 2.00 - 4.30

ROINN B
(220 MARC)

TREORACHA

Freagair **CEITHRE** (4) cheist ón roinn seo;
tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

ROINN B

220 marc

1.

CÁIS	PRÓITÉIN	SAILL	CARBAIHIDRÁIT	MIANRAÍ	VITIMÍNÍ	UISCE
CÉADAR	27%	33%	0%	4% Cailciam	A + B	34%
CÁIS BHAILE	15%	4%	4%	1% Cailciam	A + B	77%

- (a) (i) Agus úsáid á baint as an eolas cothaitheach sa tábla thuas, cuir in iúl cén cineál cáise is oiriúnaí (i) do dhuine fásta atá ar aiste bia le cion íseal colaistéaróil

agus

(ii) do dhéagóir fuinniúil.

- (ii) Tabhair dhá chúis le do rogha i ngach cás díobh.

- (b) Agus úsáid á baint as ceann amháin de na cáiseanna atá ainmnithe sa tábla, leag amach scroid chothromaithe a bheadh oiriúnach mar lón pacáilte.
- (c) Rangaigh cáiseanna agus tabhair sampla amháin i ngach rang díobh.
- (d) Breacrianaigh na céimeanna a leantar chun cáis a dhéanamh.
- (e) Mínigh an téarma 'au gratin'.

2. Is modh é an reo chun bia a leasú.

- (a) Mínigh an chaoi a leasaíonn reo bia.
- (b) Tabhair trí bhuntásite a bhaineann le reoiteoir a úsáid.
- (c) Déan comparáid idir glasraí reoite agus glasraí stánaithe faoi gach ceann de na ceanteidil seo a leanas: (i) luach cothaithe agus (ii) dath, blas, uigeacht.
- (d) Cad iad na treoirlínte ba chóir a leanúint nuair a bhíonn bia reoite (i) á cheannach agus (ii) á leá?
- (e) Cén fáth nár chóir duit bia leáite a athreo?

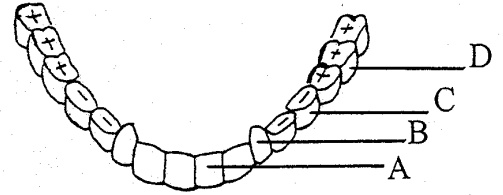
3. Cuireann costas pacáistíochta le bille siopadóireachta na seachtaine do thomaltóirí.

- (a) Tabhair ceithre chúis faoi go bhfuil gá le hearraí a phacáistiú.
- (b) Cad iad na tréithe a bhaineann le pacáistíocht mhaith?
- (c) Liostaigh trí chineál pacáistíochta agus mol úsáid éagsúil do gach ceann díobh.
- (d) Liostaigh cúig mhír eolais a mbeifeá ag súil lena bhfáil ar lipéid earraí pacáistithe.
- (e) Tabhair ceithre mhíbhuntáiste a bhaineann le ró-phacáistíocht.

4. (a) Taispeánann an léaráid seo buanfhiacra an duine fhásta.

(i) Ainmnigh na cineálacha buanfhiacra atá lipéadaithe le A, B, C agus D.

(ii) Luaigh feidhm **amháin** atá ag **gach** cineál.

(b) Mínigh an tábhacht a bhaineann le fiacra sláintiúla.

(c) Déan cur síos ar an mbaint atá ag plaic le meath na bhfiacra.

(d) Cad iad na buntásití a bhaineann le **gach ceann** de na táirgí sláinteachais béil seo a leanas a úsáid?

(i) sruthlú béil antaiseipteach;

(ii) taos fiacra fluaraíde;

(iii) flas fiacra.

5. Cabhraíonn teach atá glan agus sláinteach le beatha shláintiúil.

(a) Tabhair **ceithre** threoirlíne atá riachtanach le caighdeán ard sláinteachais a chinntiú sa teach.

(b) Pleanáil gnáthamh simplí laethúil a chabhródh le déagóir a mbeadh plúchadh air/uirthi, caighdeán ard sláinteachais a choinneáil ina s(h)eomra codlata.

(c) Liostaigh **ceithre** thoisic ba chóir a chur san áireamh agus ábhair ghlantacháin tí á roghnú agus á n-úsáid agat.

(d) Tabhair **ceithre** riail ba chóir a leanúint agus ábhair ghlantacháin á stóráil sa teach agat.

(e) Déan sceitse de shiombail chontúirte **amháin** le cur in iúl go bhfuil táirge:

(i) an-inlasta; **nó** (ii) tocsaineach; **nó** (iii) dochrach agus greannaitheach.

6. (a) Liostaigh **ceithre** thoisic ba chóir don tomhaltóir a chur san áireamh agus inneall fuála á cheannach le húsáid sa bhaile.

(b) Liostaigh **cúig** threoirlíne ba chóir a leanúint agus inneall fuála á úsáid agat.

(c) Ainmnigh **dhá** ghreim innill agus mol úsáid **amháin** do **gach** greim díobh.

(d) Tabhair cúis **amháin** a d'fhéadfadh a bheith le **gach ceann** de na lochtanna innill seo a leanas:

(i) briseadh snátha;

(ii) greamanna lúbacha;

(iii) briseadh snáthaide.